

Халқ сўзи

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2018 йил 12 октябрь, № 212 (7170)

Жума

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ БИЛАН ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУЛОҚОТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 11 октябрь куни Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев билан телефон орқали мулоқот қилди.

Мулоқотда давлат раҳбарлари олий даражадаги музокараларда эришилган келишувлар доирасида кўп қиррали икки томонлама ҳамкорликнинг жорий ҳолати ва истиқболларини муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон ва Қозоғистон Президентлари ўзаро савдо айланмаси ҳажми изчил ортиб, номенклатураси кенгайиб бораётганини мамнуният билан қайд этди. Худудлараро ҳамкорлик салохиятидан самарали фойдаланишга алоҳида эътибор қаратилди.

Саноат, энергетика, транспорт-коммуникация, қишлоқ ҳўжалиги ва бошқа соҳаларда аниқ қўшма лойиҳалар бўйича ишбилармонлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантиришдан икки томон ҳам манфаатдор экани таъкидланди.

Маданий-гуманитар, таълим, соғлиқни сақлаш ва туризм соҳалари-

даги фаол ҳамкорликни давом эттириш муҳимлиги, бу мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги аънанавий дўстлик муносабатларини янада мустаҳкамлашга хизмат қилиши қайд этилди.

Президентлар халқро ва минтақавий аҳамиятга молик долзарб масалалар юзасидан ҳам фикр алмашдилар.

Томонлар энг муҳим масалалар, жумладан, минтақавий хавфсизликни таъминлаш, замонавий таҳдид ва хат-тарларга қарши биргаликда самарали курашиш бўйича ёндашувлари муштарак эканини қайд этдилар.

Давлат раҳбарлари Ўзбекистон ва Қозоғистон ўртасидаги дўстлик, яхши қўшничилик ва стратегик шериклик муносабатларини янада мустаҳкамлаш йўлида интилишлари қатъий эканини таъкидладилар.

Ў.А.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ МИСР БОШ ИМОМИ, АЛ-АЗҲАР МАЖМУАСИ РАҲБАРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 11 октябрь куни юртимизга ташриф билан келган Миср Бош имоми, Ал-Азҳар мажмуаси раҳбари шайх Аҳмад Муҳаммад Таййибни қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари меҳмонни қутлар экан, Миср Президенти Абдулфаттоҳ ас-Сисининг шу йил 4-5 сентябрь кунлари Ўзбекистонга амалга оширган расмий ташрифи икки томонлама муносабатларни ривожлантириш йўлида тарихий қадам бўлганини таъкидлади.

Учрашувда бугунги кунда муқаддас ислом динининг бағрикенглик тамойилларини, маърифий қадриятларини тарғиб қилиш, унинг инсонпарварлик моҳиятини асраш, диний-маънавий меросни тадқиқ этиш, турли хавф-хатарларга қарши курашиш борасида Ўзбекистон ва Мисрда катта ишлар қилнаётгани қайд этилди.

Хусусан, «Жаҳолатга қарши — маърифат» тамойили асосида исломнинг эзгу ғояларини замондошларимизга, биринчи навбатда, ёшларга етказиш мақсадида Токентда Ўзбекистон халқро ислом академияси, Ислом цивилизацияси маркази, Самарқандда Имом Бухорий халқро илмий-тадқиқот маркази ташкил этилди.

Давлатимиз раҳбари Ал-Азҳар университети билан имзоланган ҳамкорлик меморандумлари диний уламолар,

олимлар, малакали ўқитувчилар ва иқтидорли талабалар алмашувини йўлга қўйишда муҳим аҳамиятга эга эканини таъкидлади.

Ал-Азҳар ўз таркибида ислом тадқиқотлари академияси, уни-верситет, маъҳадлар, жомеъ масжиди, бир қанча илмий марказларни бирлаштирган йирик расмий диний мажмуа ҳисобланади.

Миср Бош имоми давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевга самимий қабул учун миннатдорлик изҳор этар экан, Миср Президенти Абдулфаттоҳ ас-Сисининг самимий саломи ва эзгу тилакларини етказди.

Аҳмад Таййиб мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотларга юксак баҳо берди. Ўзбекистонда ислом динининг асл моҳиятини ўрганиш ва тарғиб қилиш, диний-маънавий меросни кенг тадқиқ этиш борасида олиб борилаётган сиёсатни, БМТда Президентимиз илгари сурган қатор ташаббусларни тўлиқ қўллаб-қувватлашини таъкидлади.

Меҳмон ислом дини равнақида катта хисса қўшган Имом Бухорий, Имом Термизий, Имом Мотуридий, Абу Муин

Ў.А.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

ДАВЛАТ МУЛКИ ОБЪЕКТЛАРИНИ ВА ЕР УЧАСТКАЛАРИГА БЎЛГАН ҲУҚУҚЛАРНИ ТАДБИРКОРЛИК СУБЪЕКТЛАРИГА СОТИШ ТАРТИБИНИ СОДАДАЛАШТИРИШ БЎЙИЧА ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 11 сентябрдаги “Худудларда тадбиркорлик ташаббуслари ва лойиҳаларини жадал амалга оширишни ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3939-сонли қарорига асосан жойларда тадбиркорлик ва инвестиция фаолияти учун қулай шарт-шароитлар ва қийинчиликларни бартараф этиш бўйича қўшимча чоралар кўриш заруриятини кўрсатди.

Шу билан бирга, Тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш бўйича комиссия ва худудий гуруҳларнинг фаолияти натижалари бўш турган давлат мулки объектларини сотиш ва ер участкаларини беришда тадбиркорлик ва инвестиция лойиҳаларини жадал амалга оширишга тўсқинлик қилаётган бир қатор ортиқча бюрократик тартиботлар ва қийинчиликларни бартараф этиш бўйича қўшимча чоралар кўриш заруриятини кўрсатди.

Республика худудларида инвестиция муҳитини тубдан яхшилаш, тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун фойдаланилмаётган давлат мулки объектлари ва ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни тадбиркорлик субъектларига сотишни жадаллаштириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштирилган корхоналарга қўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси (кейинги ўринларда — Давлат рақобат қўмитаси), Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси (кейинги ўринларда — “Давергеодезкадастр” қўмитаси), Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликларининг Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раиси ва вилоятлар ҳокимларига қуйидаги ҳуқуқларни беришни назарда тутувчи **давлат мулки объектлари ва ер участкаларига бўлган ҳуқуқларни сотиш тартибини соддалаштириш бўйича эксперимент** (кейинги ўринларда — эксперимент) ўтказиш ҳақидаги таклифлари маъқуллансин:

а) ўз ваколати доирасида (жумладан, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси ва вилоятлар халқ депутатлари Кенгаши қарорларига асосан), **бўш турган давлат қўчмас мулк объектларини** (мазкур Фармоннинг 4-бандида кўрсатилган объектлар бундан мустасно) уларни баҳоламасдан, 1 сўмга тенг қийматдаги

бошланғич нархда “E-IURO AUKSION” электрон савдо майдончасида аукционга чиқариш орқали инвестициявий ва ижтимоий мажбуриятларни белгиланган ҳолда ўрнатилган тартибда **сотиш**;

б) ўз ваколатлари доирасида инвестициявий лойиҳаларни амалга ошириш учун аукцион ўтказмасдан, инвестор билан тўғридан-тўғри музокаралар орқали инвестициявий (камида 1 миллион АҚШ доллари эквивалентида) ва ижтимоий мажбуриятлар белгиланган ҳолда **ер участкаларини** бериш ва **бўш турган давлат қўчмас мулк объектларини** сотиш тўғрисида қарорлар қабул қилиш. Бунда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раиси ва вилоятлар ҳокимларининг мазкур масаладаги қарорлари дастлаб Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси ва халқ депутатлари вилоятлар Кенгашларида кўриб чиқилиши ҳамда тасдиқланиши лозим;

в) “E-IURO AUKSION” электрон савдо майдончасида аукционга чиқариш учун ер участкаларининг жойлашган худудидан келиб чиқиб, Қорақалпоғистон Республикаси Молия вазирлиги ва вилоят ҳокимликларининг молия бош бошқармалари, Қорақалпоғистон

Республикаси ва вилоятлар давлат солиқ бошқармалари, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар ер ресурслари ва давлат кадастри бошқармаларининг тавсияларига асосан, ҳар бир туман бўйича бўш ер участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқининг (0,01 га майдон учун) **бошланғич баҳосини ҳар чоракда тасдиқлаш**;

г) уч йилдан ортиқ муддат давомида тупроқ бонитировкаси ишлари олиб борилмаган уч гектаргача бўлган майдонга эга ер участкаларида тегишли маҳаллий бюджетлар маблағлари ҳисобига **тупроқ бонитировкаси ишлари буюртмачиси бўлиш**;

д) “E-IURO AUKSION” электрон савдо майдончасида аукцион орқали **суғорилмайдиган ерлар тоғфасига кирадиган ер участкаларидан** вақтинча фойдаланиш ҳуқуқини тадбиркорлик ва шахарсозлик фаолияти учун инвестициявий (камида 1 миллион АҚШ доллари эквивалентида) ва ижтимоий мажбуриятлар белгиланган ҳолда 50 йил муддатга сотиш;

(Давоми 4-бетда).

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига одил судловни амалга ошириш самарадорлигини янада кучайтиришга қаратилган ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек «Фўқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини бузадиган хатти-ҳаракатлар ва қарорлар устидан судга шикоят қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини ўз кучини йўқотган деб топиш ҳақида

Қонунчилик палатаси томонидан 2018 йил 21 сентябрда қабул қилинган

Сенат томонидан 2018 йил 27 сентябрда маъқулланган

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 2 сентябрда қабул қилинган **«Судлар тўғрисида»**ги 924–XII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 14 декабрда қабул қилинган 162–II-сонли Қонуни тахририда) (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Аxbоротномаси, 2001 йил, № 1–2, 10-модда; 2002 йил, № 1, 20-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Аxbоротномаси, 2007 йил, № 6, 249-модда, № 7, 324-модда; 2009 йил, № 12, 470-модда; 2011 йил, № 4, 104-модда; 2012 йил, № 9/2, 244-модда; 2014 йил, № 1, 2-модда; 2017 йил, № 4, 136-модда; 2018 йил, № 7, 486-модда) қуйидаги ўзгаришлар ва қўшимча киритилсин:

1) **27-модданинг биринчи қисми** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг биринчи ўринбосари, раис ўринбосарлари – судлов ҳайъатларининг раислари»;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раёсатидан ташқари барча инстанция судларининг ҳал қилув қарорлари, ҳукмлари, ажримлари ва қарорлари устидан протест кирилади;

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг тегишли судлов ҳайъатлари ишига раҳбарликни амалга оширади;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумига судлов ҳайъатларининг фаолияти тўғрисидаги маърузаларни тақдим этади;

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг тегишли судлов ҳайъатлари мажлисларида раислик қилади;

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг тегишли судлов ҳайъатлари мажлисларида ишларни кўриб чиқиш учун судлов таркибларини шакллантиради;

суд ишларини назорат тартибда текшириш учун талаб қилиб олади;

тегишли қўйи судларнинг фаолиятини ташкил этишга қўмаклашади;

суд амалиётини умумлаштириш, суд статистикасини таҳлил қилиш бўйича ишларни ташкил этади;

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Юридик ёрдам ва ҳуқуқий хизматлар кўрсатиш тизими такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2018 йил 21 сентябрда қабул қилинган

Сенат томонидан 2018 йил 27 сентябрда маъқулланган

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган 2015–XII-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Аxbоротномаси, 1995 йил, № 3, 6-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Аxbоротномаси, 1995 йил, № 9, 193-модда, № 12, 269-модда; 1996 йил, № 5–6, 69-модда, № 9, 144-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 4–5, 126-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 3, 38-модда, № 5–6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5–6, 153-модда, № 7–8, 217-модда; 2001 йил, № 1–2, 23-модда, № 9–10, 165, 182-моддалар; 2002 йил, № 1, 20-модда, № 9, 165-модда; 2003 йил, № 1, 8-модда, № 5, 67-модда, № 9–10, 149-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда, № 5, 90-модда, № 9, 171-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Аxbоротномаси, 2005 йил, № 9, 312-модда, № 12, 413, 417, 418-моддалар; 2006 йил, № 6, 261-модда, № 9, 498-модда, № 10, 536-модда, № 12, 656, 659-моддалар; 2007 йил, № 4, 158, 159, 164, 165-моддалар, № 9, 416, 421-моддалар, № 12, 596, 604, 607-моддалар; 2008 йил, № 4, 181, 189, 192-моддалар, № 9, 486, 488-моддалар, № 12, 640, 641-моддалар; 2009 йил, № 1, 1-модда, № 9, 334, 335, 337-моддалар, № 10, 380-модда, № 12, 462, 468, 470, 472, 474-моддалар; 2010 йил, № 5, 175, 179-моддалар, № 6, 231-модда, № 9, 335, 339, 341-моддалар, № 10, 380-модда, № 12, 468, 473, 474-моддалар; 2011 йил, № 1, 1-модда, № 4, 104, 105-моддалар, № 9, 247, 252-моддалар, № 12/2, 365-модда; 2012 йил, № 4, 108-модда, № 9/1, 242-модда, № 12, 336-модда; 2013 йил, № 4, 98-модда, № 10, 263-модда; 2014 йил, № 1, 2-модда, № 5, 130-модда, № 9, 244-модда, № 12, 341, 343-моддалар; 2015 йил, № 6, 228-модда, № 8, 310, 312-моддалар, № 12, 452-модда; 2016 йил, № 1, 2-модда, № 4, 125-модда, № 9, 276-модда, № 12, 383, 385-моддалар; 2017 йил, № 4, 137-модда, № 6, 300-модда, № 9, 510-модда, № 10, 605-модда; 2018 йил, № 1, 1, 4-моддалар, № 4, 224-модда) қуйидаги ўзгаришлар ва қўшимча киритилсин:

(Давоми 2, 3-бетларда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

БУХОРО ВИЛОЯТИДА КИЧИК САНОАТ ЗОНАЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Давлат мулкнинг ва давлат улуши бўлган ҳўжалик юритувчи жамиятларнинг ишлаб чиқариш майдонлари ва объектларидан самарали фойдаланиш, инвестицияларни фаол жалб этиш учун қулай шароитларни шакллантириш, янги рақобатбардош ишлаб чиқаришларни ва кичик корхоналарни ривожлантиришни янада қўллаб-қувватлаш, уларни муҳандислик-коммуникация ва ишлаб чиқариш инфратузилмасига эга алоҳида худудларда жойлаштиришни таъминлаш ва шу асосда ишлаб чиқариш соҳасида янги иш ўринларини яратиш ҳамда аҳолининг бандлиги ва фаровонлигини ошириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги, Хусусийлаштирилган корхоналарга қўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси, Бухоро вилояти ҳокимлигининг Бухоро вилоятида давлат мулкнинг ва давлат улуши бўлган ҳўжалик юритувчи жамиятларнинг фойдаланилмаётган ишлаб чиқариш майдонлари ва объектлари негизида 1-иловага мувофиқ рўйхат бўйича

кичик саноат зоналарини (кейинги ўринларда — КСЗ деб ўритилади) ташкил этиш тўғрисидаги таклифга розилик берилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштирилган корхоналарга қўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси манфаатдор давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари билан биргаликда бир ой муддатда фойдаланилмаётган тегишли ишлаб чиқариш майдонлари ва давлат мулки объектларининг Бухоро вилояти ҳокимлигига белгиланган тартибда ўтказилишини, шунингдек, давлат улуши бўлган ҳўжалик юритувчи жамиятлари бошқарув органларининг мажлисларида фойдаланилмаётган ишлаб чиқариш майдонлари ва объектларини уларнинг устав жамғармаларидаги давлат улушини ва ҳўжалик бошқаруви органларининг улушини тегишли равишда ўтказилаётган активларнинг қолдиқ (баланс) қиймати суммасига қамайтирган ҳолда, ушбу қарорнинг 1-иловасига мувофиқ Бухоро вилояти ҳокимлигига топшириш масаласи кўриб чиқирилиши таъминласин.

3. Белгилаб қўйилсинки:

КСЗ худудидаги давлат қўчмас мулки тадбиркорлик субъектларига бизнес режаларини баҳариш, иш ўринларини яратиш ва сақлаб қолиш, барча турдаги солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни ўз вақтида тўлаш шарти билан кейинчалик мулк ҳуқуқи берилган ҳолда 10 йилга узоқ муддатли ижарага берилади;

КСЗ худудидаги қўчмас давлат мулкидан ижара даврида фойдаланиш учун ижарага олинган майдонда амалга оширилаётган фаолият туридан келиб чиққан ҳолда, ортиб борадиган коэффицентни қўлламасдан ижара тўловининг энг кам ставкаси белгиланади;

КСЗ иштирокчиларига инвестициявий лойиҳаларни амалга ошириш учун ер участкаларини бериш тўғрисидаги қарорлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 25 октябрдаги “Эркин иқтисодий зоналар ва кичик саноат зоналари фаолияти самарадорлигини ошириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги

ПҚ–3356-сонли қарори билан ташкил этилган Бухоро вилояти эркин иқтисодий ва кичик саноат зоналари маъмурий кенгаши томонидан қабул қилинади.

4. Бухоро вилояти эркин иқтисодий ва кичик саноат зоналари маъмурий кенгаши бир ой муддатда:

мазкур қарорнинг 1-иловасида кўрсатилган КСЗ фаолиятини ташкил этиш тўғрисида қарорлар қабул қилинсин;

Бухоро вилояти ҳокимлиги маблағлари ҳисобидан молиялаштириладиган давлат унитар корхонаси шаклида ягона КСЗ дирекциясини ташкил этсин.

5. Белгилансинки, КСЗ дирекцияси ва иштирокчиларига 2020 йилнинг 1 ноябрга қадар улар эгаллаб турган майдондан келиб чиққан ҳолда ҳисобланадиган ер солигининг белгиланган энг кам миқдори — уч баравардан кам бўлмаган ягона солиқ тўлови бўйича қонунчиликда назарда тутилган талаблар татбиқ этилмайди.

(Давоми 4-бетда).

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига одил судловни амалга ошириш самарадорлигини янада кучайтиришга қаратилган ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек «Фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини бузадиган хатти-ҳаракатлар ва қарорлар устидан судга шикоят қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини ўз кучини йўқотган деб топиш ҳақида

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

судлар томонидан чиқарилган, ўзлари протест киритишга ҳақли бўлган ҳал қилув қарорлари, ҳукмлар, ажримлар ва қарорлар ижросини тўхтатиб туради;
судьялар ва суднинг бошқа ходимлари малакасини ошириш ишини ташкил этади;
вазифалар тақсимотига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий судининг таркибий бўлинмалари ишига раҳбарлик қилади;
фуқароларни шахсан қабул қилади;
қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади;
2) **34-модда:** кўйидаги мазмундаги **бешинчи** ва **олтинчи хатбошилар** билан тўлдирилсин:
«суд мажлисларида раислик қилади;
тегишли қий судларнинг фаолиятини ташкил этишга кўмаклашади»; **бешинчи – ўн иккинчи хатбошилари** тегishинча **еттинчи – ўн тўртинчи хатбошилар** деб ҳисоблансин;
3) **35-модда биринчи қисмининг учинчи хатбошисидаги** «раислик қилиши мумкин» деган сўзлар «раислик қилади» деган сўзлар билан алмаштирилсин;
4) **38-модда биринчи қисмининг иккинчи хатбошиси** кўйидаги тахрирда баён этилсин:
«суд мажлисларида раислик қилади, судьялар ўртасида ишларни тақсимлайди, шу жумладан автоматлаштирилган ахборот тизимидан фойдаланган ҳолда тақсимлайди».

2-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 22 январда қабул қилинган ЎРҚ–460-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик процессуал кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2018 йил, 1-сонга 1-илова) кўйидаги қўшимча ва ўзгартишлар киритилсин:
1) **26-модданинг биринчи қисми** кўйидаги мазмундаги **6-банд** билан тўлдирилсин:
«6) корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмаларининг маъмурий ва бошқа оммавий ҳуқуқий муносабатлардан юзага келмайдиган қарорлари ҳамда улар мансабдор шахсларининг шундай ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) юзасидан низолашиш тўғрисидаги ишлар»;
2) **132-модда:** **биринчи қисми** кўйидаги мазмундаги **3'-банд** билан тўлдирилсин:
«3) суд хабарномаларини ва суд ҳужжатларини юбориш билан боғлиқ почта харажатлари»;
кўйидаги мазмундаги **иккинчи қисм** билан тўлдирилсин:
«Почта харажатларининг суммаси суд томонидан белгиланади, бироқ бу сумма энг кам иш ҳақининг ўндан бир қисмидан ошмаслиги керак ва суднинг депозит ҳисобварағига киритилиши лозим»; **иккинчи қисми учинчи қисм** деб ҳисоблансин;
3) **173-модданинг 1-банди** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин;
4) **191-модданинг 3-банди** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин;
5) **195-модда биринчи қисмининг 7-банди** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин;
6) кўйидаги мазмундаги **23'-боб** билан тўлдирилсин:

«23'-боб. Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмаларининг маъмурий ва бошқа оммавий ҳуқуқий муносабатлардан юзага келмайдиган қарорлари ҳамда улар мансабдор шахсларининг шундай ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) юзасидан низолашиш тўғрисидаги ишларни юритиш хусусиятлари

270'-модда. Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмаларининг қарорлари ва улар мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) юзасидан низолашиш тўғрисидаги ишларни кўриш тартиби

Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмаларининг қарорлари ва улар мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) юзасидан низолашиш тўғрисидаги ишлар фуқаролик суд ишларини юритишнинг умумий қоидалари бўйича, мазкур бобда белгиланган хусусиятлар инобатта олинган ҳолда суд томонидан кўриб чиқилади.

270²-модда. Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмаларининг қарорлари ва улар мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан давво аризаси билан судга мурожаат этиш муддатлари

Агар ушбу Кодексда ёки ўзга қонунларда бошқа муддатлар белгиланмаган бўлса, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмаларининг қарорлари ва улар мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) юзасидан низолашиш тўғрисидаги давво аризаси фуқаронинг ўз ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари бузилганлиги тўғрисида унга маълум бўлган пайдан эътиборан уч ой ичида судга берилиши мумкин.
Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмаларининг қарорлари ва улар мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) юзасидан низолашиш тўғрисида давво аризаси беришнинг узрли сабабга кўра ўтказиб юборилган муддати суд томонидан тикланиши мумкин.

270³-модда. Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмаларининг қарорлари ва улар мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) юзасидан низолашиш тўғрисидаги давво аризасининг шакли ҳамда мазмуни

Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмаларининг қарорлари ва улар мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) юзасидан низолашиш тўғрисидаги давво аризаси ушбу Кодекснинг 189-моддасида назарда тутилган талабларга мувофиқ бўлиши керак.
Давво аризасида кўйилдиган ҳам кўрсатилган ҳақ:
1) низолашлаётган қарорни қабул қилган корхона, муассаса, ташкилот, жамоат бирлашмасининг номи ёки низолашлаётган ҳаракатлари (ҳаракатсизлики) содир этган мансабдор шахсининг фамилияси ва исм-шарифининг бош ҳарфлари;
2) низолашлаётган қарорнинг номи, рақами, қабул қилинган санаси, низолашлаётган ҳаракатлар (ҳаракатсизлик) содир этилган сана ва жой;
3) даввогарнинг фикрига кўра, низолашлаётган қарор, ҳаракатлар (ҳаракатсизлик) туфайли бузилаётган ўз ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари тўғрисидаги маълумотлар;
4) даввогарнинг фикрига кўра, низолашлаётган қарор, ҳаракатлар (ҳаракатсизлик) қайси қонун ҳужжатига зид бўлса, ўша қонун ҳужжати;
5) даввогарнинг қарорни ҳақиқий эмас, ҳаракатлари (ҳаракатсизлики) қонунга хилоф деб топиш тўғрисидаги талаби.
Давво аризасига ушбу Кодекснинг 191-моддасида кўрсатилган ҳужжатлар, шунингдек низолашлаётган қарорнинг матни илова қилинади.

270⁴-модда. Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмаларининг қарорлари ва улар мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) юзасидан низолашиш тўғрисидаги ишлар бўйича суд муҳокамасининг хусусиятлари

Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмаларининг қарорлари ва улар мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) юзасидан низолашиш тўғрисидаги ишни кўриб чиқиш чоғида суд низолашлаётган қарорнинг ёки унинг айрим қисмларининг, ҳаракатларнинг (ҳаракатсизлигини) қонуийлигини, низолашлаётган қарорни қабул қилган корхона, муассаса, ташкилот, жамоат бирлашмасининг ёхуд низолашилаётган ҳаракатлари (ҳаракатсизлики) содир этган мансабдор шахсинг ваколатларини текширади, шунингдек низолашилаётган қарор ёки унинг айрим қисмлари ёхуд ҳаракатлар (ҳаракатсизлик) фуқароларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланدىган манфаатларини бузган-бузмаганлигини аниқлайди.

270⁵-модда. Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмаларининг қарорлари ва улар мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) юзасидан низолашиш тўғрисидаги иш бўйича суднинг ҳал қилув қарори

Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, жамоат бирлашмаларининг қарорлари ва улар мансабдор шахсларининг ҳаракатлари

(ҳаракатсизлиги) юзасидан низолашиш тўғрисидаги иш бўйича ҳал қилув қарори ушбу Кодекснинг 23-бобида белгиланган қоидаларга кўра суд томонидан қабул қилинади.

Суд низолашлаётган қарор ёки унинг айрим қисмлари ёхуд ҳаракатлар (ҳаракатсизлик) қонун ҳужжатларига зид эканлигини ҳамда даввогарнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланدىган манфаатларини бузаётганлигини аниқласа, қарорни ёки унинг айрим қисмларини ҳақиқий эмас деб ёхуд ҳаракатларни (ҳаракатсизлики) қонунга хилоф деб топиш тўғрисида ҳал қилув қарори қабул қилади.

Агар суд низолашилаётган қарор ёки унинг айрим қисмлари ёхуд ҳаракатлар (ҳаракатсизлик) қонунга мувофиқ эканлигини ҳамда даввогарнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини бузмаётганлигини аниқласа, арз қилинган талабни қаноатлантиришни рад этиш тўғрисида ҳал қилув қарори қабул қилади.

Давво аризасини қаноатлантириш тўғрисидаги ҳал қилув қарорининг қулоса қисмида кўйилдиган кўрсатилган бўлиши керак:
1) низолашлаётган қарорни қабул қилган корхона, муассаса, ташкилот, жамоат бирлашмасининг номи ёки ҳаракатларини (ҳаракатсизлики) содир этган мансабдор шахсининг фамилияси, исми, отасининг исми, низолашлаётган қарорнинг номи, рақами, қабул қилинган санаси, низолашлаётган ҳаракатлар (ҳаракатсизлик) содир этилган сана ва жой;
2) низолашлаётган қарорнинг тўлиқ ёки қисман ҳақиқий эмас деб ёки ҳаракатларнинг (ҳаракатсизлиқнинг) қонунга хилоф деб топилаганлиги;

3) суд ҳаражатларининг тақсимланishi.

Қарор ҳақиқий эмас деб, ҳаракатлар (ҳаракатсизлик) қонунга хилоф деб топилган тақдирда, суд тегishiли корхона, муассаса, ташкилот, жамоат бирлашмасининг ёки мансабдор шахсининг зиммасига қонунга мувофиқ қарор қабул қилиш ёки муйайян ҳаракатларни амалга ошириш ёхуд даввогарнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларининг йўл қўйилган бузилишларини бошқача усулда бартараф этиш мажбуриятини юклайди.

Суднинг ишни кўриш натижалари бўйича қабул қилинган ҳал қилув қарори, агар унинг устидан апелляция тартибида шикоят қилинмаган (протест келтирилмаган) бўлса, у қабул қилинган пайдтан эътиборан йигирмага кун ўтгач қонуний кучга кирadi»;

7) **350-модда тўртинчи қисмининг 4-банди** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

8) **355-модда тўртинчи қисмининг 3-банди** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

9) **367-модданинг 6-банди** кўйидаги тахрирда баён этилсин:
«6) агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида давлат божини ва почта харажатларини тўлашдан озод қилиш назарда тутилмаган бўлса, давлат божи ва почта харажатлари тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжат»;

10) **387-модда биринчи қисмининг иккинчи хатбошиси** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

11) **388-модданинг биринчи қисмидаги** «давлат божи тўлашдан озод қилинмаган шахс шикоят бериш учун бож тўламаган» деган сўзлар «давлат божини тўлашдан озод қилинмаган шахс шикоят бериш учун божни, шунингдек почта харажатларини тўламаган» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

12) **407-модда биринчи қисмининг иккинчи хатбошиси** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

13) **408-модданинг биринчи қисмидаги** «давлат божини тўлашдан озод қилинмаган шахс шикоят берганлик учун бож тўламаган» деган сўзлар «давлат божини тўлашдан озод қилинмаган шахс шикоят бериш учун божни, шунингдек почта харажатларини тўламаган» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

14) **427-модданинг бешинчи қисми** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

15) **428-модда биринчи қисмининг 3-банди** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин.

3-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 24 январда қабул қилинган ЎРҚ–461-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Иқтисодий процессуал кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2018 йил, 1-сонга 2-илова, № 7, 433-модда) кўйидаги қўшимчалар ва ўзгартиш киритилсин:

қўра амалга оширилган бўлса, ўша шахсларнинг ўзигагина берилиши мумкин.
Амалга оширилган нотариал ҳаракатлар тўғрисидаги маълумотномалар (маълумотлар) суд, прокуратура, суриштирув ва тергов органлари юритувида бўлган ишлар муносабати билан уларнинг талабига биноан берилади.
Нотариуслар томонидан шунингдек:
махсус ваколатли давлат органига – жинорий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмини молиялаштиришга қарши курашиш билан боғлиқ бўлган амалга оширилган нотариал ҳаракатлар тўғрисидаги маълумотномалар (маълумотлар);
давлат солиқ хизмати органига – кўчмас мулк олди-сотди шартномаларини, мол-мулк ижараси шартномаларини тасдиқлаш ва ижара ҳақининг микдори тўғрисидаги, шунингдек мерос ёки ҳада тартибида фуқаролар мулкига ўтаётган мол-мулкнинг қиймати ҳақидаги маълумотномалар;
ички ишлар органига – автомобилотранспорт воситаларидан фойдаланиш ва (ёки) уларни тасарруф этиш ҳуқуқи учун ишончномаларни, ушбу воситаларни бошқа шахсга ўтказиш, ижарага бериш, улардан текин фойдаланиш, уларнинг гаров, лизинг шартномаларини тасдиқлаш тўғрисидаги маълумотномалар;
ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри давлат қорхонаси туман (шаҳар) филиалига – бошқа шахсга ўтказилаётган кўчмас мулкнинг кадастр рақами тўғрисидаги ва олунчи ҳақидаги маълумотлар;
кредит бюросига унинг сўровига кўра – битим предмети бўлган объектни бошқа шахсга ўтказишни таққиллаш ёки ушбу объектни нисбатан хатлов мавжуд эмаслиги тўғрисидаги маълумотномалар (маълумотлар);
риэлторлик ташкилотига унинг сўровига кўра – битим предмети бўлган кўчмас мулк объектини бошқа шахсга ўтказишни таққиллаш ёки ушбу объектга нисбатан хатлов мавжуд эмаслиги тўғрисидаги маълумотномалар (маълумотлар);
манфаатдор шахсларга васият қилувчининг вафотидан кейин – васиятнома тўғрисидаги маълумотномалар берилади.

Амалга оширилган нотариал ҳаракатлар тўғрисидаги маълумотлар Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатасига ўз зиммасига юклатилган вазифаларни амалга ошириши мақсадида унинг сўровига кўра тақдим этилади.
Маълумотномаларни (маълумотларни) тақдим этиш ахборот-коммуникация технологияларини қўллаган ҳолда амалга оширилиши мумкин»;

4) **15-модда:** кўйидаги мазмундаги **тўртинчи қисм** билан тўлдирилсин:
«Нотариуслар ўз касбий малакасини даврий ошириши ақунлари бўйича аттестациядан ўтади. Нотариуслар алмаштириш (ротация қилиш) тартибида бошқа нотариал идораларга тайинланиши мумкин. Нотариусларни аттестациядан ўтказиш ва алмаштириш (ротация қилиш) тартиби тўғрисидаги низоом Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан тасдиқланади»;

тўртинчи қисми бешинчи қисм деб ҳисоблансин;
5) **16-модданинг учинчи қисми** кўйидаги тахрирда баён этилсин:
«Жисмоний ёки юридик шахс нотариал ҳаракатни амалга ошириш учун хоҳлаган нотариусга мурожаат қилишга ҳақли, бундан ушбу Қонуннинг 37, 51, 52, 59, 63, 74, 82 ва 93-моддаларида назарда тутилган ҳоллар мустасно»;

6) **17-модда** кўйидаги мазмундаги **еттинчи хатбоши** билан тўлдирилсин:
«юридик шахсларнинг раҳбар органлари йиғилишларида уларнинг таққилфага кўра иштирок этиш»;

7) **18-модда** кўйидаги тахрирда баён этилсин:

1) **116-модда:** **биринчи қисми** «Суд чиқимлари» деган сўзлардан кейин «суд хабарномалари ва» деган сўзлар билан тўлдирилсин;
иккинчи қисми кўйидаги тахрирда баён этилсин:
«Суд ҳужжатларини юбориш билан боғлиқ почта харажатларининг суммаси суд томонидан белгиланади, бироқ бу сумма энг кам иш ҳақининг ўндан бир қисмидан ошмаслиги керак ва давво аризаси (ариза, шикоят) бевручи шахс томонидан суднинг депозит ҳисобварағига киритилиши лозим»;

2) **292-модда биринчи қисмининг 4-банди** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин.

4-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 25 январда қабул қилинган ЎРҚ–462-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий суд ишларини юритиш тўғрисидаги кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2018 йил, 1-сонга 3-илова) кўйидаги қўшимча ва ўзгартишлар киритилсин:

1) **113-модда:** **биринчи қисми** «Суд чиқимлари» деган сўзлардан кейин «суд хабарномалари ва» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

кўйидаги мазмундаги **иккинчи қисм** билан тўлдирилсин:
«Почта харажатларининг суммаси суд томонидан белгиланади, бироқ бу сумма энг кам иш ҳақининг ўндан бир қисмидан ошмаслиги керак ва суднинг депозит ҳисобварағига киритилиши лозим»;

иккинчи қисми учинчи қисм деб ҳисоблансин;

2) **130-модда** кўйидаги мазмундаги **1'-банд** билан тўлдирилсин:
«1') белгиланган тартибда ва микдорда почта харажатлари тўланганлигини»;

3) **206-модда биринчи қисмининг 1-банди** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

4) **210-модда биринчи қисмининг 3-банди** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

5) **230-модда биринчи қисмининг 1-банди** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

6) **234-модда биринчи қисмининг 4-банди** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

7) **253-модданинг бешинчи қисми** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

8) **255-модда биринчи қисмининг 2-банди** «давлат божи» деган сўзлардан кейин «ва почта харажатлари» деган сўзлар билан тўлдирилсин.

5-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1995 йил 30 августда қабул қилинган «**Фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини бузадиган хатти-ҳаракатлар ва қарорлар устидан судга шикоят қилиш тўғрисида**»ги 108-1-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 9, 183-модда) ўз кучини йўқотган деб топилсин.

6-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳамаси: ҳукумат қарорларини ушбу Қонунга мувофиқлаштирсин; давлат бошқаруви органлари ушбу Қонунга зид бўлган ўз норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин; ушбу Қонуннинг ижросини, ижрочиларга етказилишини ҳамда моҳияти ва аҳамияти аҳоли ўртасида тушунтирилишини таъминласин.

7-модда. Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга кирadi.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти **Ш. МИРЗИЁЁВ**

Тошкент шаҳри,
2018 йил 11 октябрь
№ ЎРҚ—496

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Юридик ёрдам ва ҳуқуқий хизматлар кўрсатиш тизими такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

1) **159'-модданинг номидаги** ва **матнидаги** «ижарага бериш шартномасининг, текин фойдаланишга бериш шартномасининг мажбурий нотариал тасдиқланишига» деган сўзлар «давлат солиқ органларида ижарага бериш шартномасининг мажбурий ҳисобга қўйилишига» деган сўзлар билан алмаштирилсин;
2) **197'-модданинг матни** кўйидаги тахрирда баён этилсин:
«Адвокат сўровига ахборотни (ҳужжатларни) тақдим этмасликда, ўз вақтида тақдим этмасликда ёхуд била туриб ёлгон ёки нотўғри ахборот (ҳужжатлар) тақдим этишда ифодаланган тарзда адвокатнинг профессионал фаолиятига тўқсинлик қилиш, шунингдек адвокатнинг ишда иштирок этишга тўқсинлик қилиш ёки унинг ишонч билдирувчи шахс (ҳимоя остидаги шахс) манфаатларига зид бўлган вазиятни мажбуран эғаллашга эришиш мақсадида адвокатга қандай шахлда бўлмасин таъсир ўтказиш – энг кам ойлик иш ҳақининг икки бараваридан беш бараваригача микдорда жарима солишга сабаб бўлади»;
3) **283-модда** кўйидаги мазмундаги **бешинчи қисм** билан тўлдирилсин:
«Ушбу Кодекснинг 197'-моддасида назарда тутилган адвокатнинг профессионал фаолиятига тўқсинлик қилинган тақдирда, адвокат маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисида баённома тузмасдан ўз аризасида ҳуқуқбузарнинг шахси тўғрисидаги маълумотларини, маъмурий ҳуқуқбузарлик содир этилган жойни, вақтни ва бу ҳуқуқбузарлиқнинг моҳиятини, шунингдек ишни ҳал этиш учун зарур бўлган бошқа маълумотларни кўрсатган ҳолда судга мурожаат қилиш ҳуқуқига эга».

2-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1995 йил 21 декабрда қабул қилинган 163-1-сонли ва 1996 йил 29 августда қабул қилинган 256-1-сонли қонунлари билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, 2-сонга илова, № 11–12; 1997 йил, № 2, 56-модда; № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5–6, 102-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 9, 229-модда; 2001 йил, № 1–2, 23-модда, № 9–10, 182-модда; 2002 йил, № 1, 20-модда, № 9, 165-модда; 2003 йил, № 1

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Юридик ёрдам ва ҳуқуқий хизматлар кўрсатиш тизими такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

(Давоми. Бошланishi 1, 2-бетларда).

8) **21-модда** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«21-модда. Нотариал ҳаракатлар ва нотариуслар томонидан амалга оширилмадиган бошқа ҳаракатлар учун ҳақ тўлаш

Нотариал ҳаракатларни амалга оширганлик учун белгиланган ставкалар бўйича давлат божи ундирилади.

Нотариус нотариал ҳаракатни амалга ошириш учун ўз иш жойидан бошқа жойга борганида манфаатдор жисмоний ёки юридик шахслар унинг ҳақиқатда қилинган транспорт ҳаракатларининг ўрнини қоплайди.

Нотариус томонидан амалга ошириладиган ҳуқуқий ва техник тусдаги қўшимча ҳаракатлар учун ҳақ ундирилади.

Нотариус томонидан нотариал ҳаракатлар амалга оширилганда нотариал тартибда тасдиқланмаган битим лойиҳасини мустақил тайёрлаган жисмоний ва юридик шахслар ҳуқуқий ҳамда техник тусдаги қўшимча ҳаракатлар учун ҳақ тўлашдан озод этилади»;

9) қуйидаги мазмундаги **4-бoб** билан тўлдирилсин:

«4-бoб. Нотариатнинг ягона автоматлаштирилган ахборот тизими

22'-модда. Нотариатнинг ягона автоматлаштирилган ахборот тизимининг асосий қондалари

Нотариал фаолият тўғрисидаги маълумотларни йиғиш, уларга ишлов бериш жараёнларини комплекс автоматлаштириш ҳамда нотариал ҳаракатларни амалга оширишга алоқадор давлат органлари билан ахборот хамкорлигининг барча турларини таъминлаш учун мўлжалланган ахборот тизими Нотариатнинг ягона автоматлаштирилган ахборот тизимидир.

Нотариатнинг ягона автоматлаштирилган ахборот тизими Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигига тегишлидир.

Нотариатнинг ягона автоматлаштирилган ахборот тизимидан нотариал идорага юборилган электрон мурожаатни олиш учун ҳам фойдаланилади.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Нотариатнинг ягона автоматлаштирилган ахборот тизимига нотариусларнинг киришини таъминлайди.

Нотариуслар томонидан Нотариатнинг ягона автоматлаштирилган ахборот тизимига маълумотлар киритилиши нотариал ҳаракатларни амалга оширишнинг махфийлигини ошқор этиш ҳисобланмайди.

22'-модда. Нотариатнинг ягона автоматлаштирилган ахборот тизимига маълумотлар киритиш

Нотариатнинг ягона автоматлаштирилган ахборот тизимига маълумотларни киритиш нотариуслар томонидан амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Нотариатнинг ягона автоматлаштирилган ахборот тизимига нотариуслар томонидан киритилиши лозим бўлган маълумотларнинг рўйхатини белгилайди.

Амалга оширилган нотариал ҳаракатлар тўғрисидаги маълумотлар бундай ҳаракатлар амалга оширилган кундан кечиктирмай нотариус томонидан Нотариатнинг ягона автоматлаштирилган ахборот тизимига киритилади.

22'-модда. Электрон мурожаат

Жисмоний ва юридик шахслар нотариус қабулига олдиндан ёзилиш, битимлар ва аризаларнинг электрон шаклдаги лойиҳаларини тайёрлаш ҳамда нотариал ҳаракатларни амалга ошириш билан боғлиқ бошқа мақсадлар учун ахборот тизимлари орқали нотариал идораларга мурожаат қилиши мумкин.

Электрон мурожаат электрон рақамли имзо билан тасдиқланган бўлиши лозим. Агар ҳуқуқий ва техник тусдаги қўшимча ҳаракатлар учун ҳақ тўланмаган бўлса, битимлар ва аризаларнинг электрон шаклдаги лойиҳаларини тайёрлаш тўғрисидаги электрон мурожаат кўриб чиқилмайди.

Ахборот тизимлари орқали нотариал идораларга келиб тушадиган электрон мурожаатларни кўриб чиқиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан белгиланади»;

10) **23-модданинг биринчи қисми:**

4-банди чиқариб ташлансин;

қуйидаги мазмундаги **12'-банд** билан тўлдирилсин:

«12') юридик шахснинг рахбар органи томонидан қарор қабул қилинганлиги фактини тасдиқлайди»;

15-бандидаги «аризаларни» деган сўз «аризалари ва (ёки) бошқа ҳужжатларини» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

11) **26-модданинг:**

номи қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«26-модда. Нотариал тасдиқланган ҳужжатларга тенглаштириладиган васиятномалар, ишончномалар ва аризалар»;

биринчи қисмининг бешинчи ва олтинчи хатбошиларидаги «васиятномалари ва ишончномалари» деган сўзлар «васиятномалари, ишончномалари ва аризалар» деган сўзлар билан алмаштирилсин; **иккинчи қисмидаги** «Васиятномалар ва ишончномаларни» деган сўзлар «Васиятномалар, ишончномалар ва аризаларни» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

12) **27-модда** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«27-модда. Мансабдор шахслр томонидан тасдиқланган васиятномаларни ва ишончномаларни нотариал идорага бериш

Ушбу Қонуннинг 26-моддасида санаб ўтилган мансабдор шахслар ўзлари тасдиқланган васиятномаларинг ва нотариал ҳаракатларни амалга ошириш билан боғлиқ ишончномаларнинг биттадан нусхасини васият қилувчи ёки ишонч билдирувчи домий яшайдиган жойдаги нотариал идорага саклаш учун кечиктирмай юбориши шарт.

Агар васият қилувчининг ёки ишонч билдирувчининг Ўзбекистон Республикасида домий яшаш жойи бўлмаса ёки уларнинг яшаш жойи номаямъл бўлса, васиятнома ёҳуд ишончнома уни қайси ташкилотнинг мансабдор шахси тасдиқлаган бўлса, ўша ташкилот жойлашган ердаги нотариал идорага саклаш учун юборилади.

Нотариус саклаш учун келиб тушган васиятномани ва ишончномани текшириб кўриши ҳамда уларнинг қонунга номувофиқлиги аниқланган тақдирда, бу ҳақда васият қилувчига, ишонч билдирувчига ва васиятномани тасдиқлаган мансабдор шахсга маълум қилиши шарт.

Ушбу Қонуннинг 26-моддасида санаб ўтилган мансабдор шахслар васиятномаларни ўзгартириш ва бекор қилиш, шунингдек ишончноманинг амал қилишини тугатиш учун асос бўладиган ҳужжатнинг биттадан нусхасини ушбу моддада белгиланган тартибда кечиктирмай нотариал идорага бериши шарт»;

13) **28-модда биринчи қисмининг 1-бандидаги** «ушбу Қонун 44-моддасининг иккинчи қисмида назарда тутилган ва Ўзбекистон Республикасида жойлашган мол-мулкни» деган сўзлар «Ўзбекистон Республикасида жойлашган кўнмас мол-мулкни» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

14) **29-модда** қуйидаги мазмундаги **иккинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Нотариал ҳаракатни амалга ошириш чоғида нотариуслар томонидан аудио ва видеоёзув воситаларидан фойдаланилиши мумкин»;

15) **31-модданинг тўртинчи қисми** «нотариал ҳаракатни амалга ошириш» деган сўзлардан кейин «бир маротаба» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

16) **32-модда** қуйидаги мазмундаги **унинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Нотариал ҳаракатни амалга оширишни сўраб мурожаат қилган фуқароннинг шахсини аниқлашда нотариус тегишли ахборот ресурсларидан фойдаланади»;

17) **34-модданинг:**

биринчи қисми қуйидаги мазмундаги **жумла** билан тўлдирилсин: «Битимлар, аризалар ва бошқа ҳужжатлар тарафлар томонидан бармоқ изларини олиш йўли билан тасдиқланиши мумкин»;

иккинчи қисми қуйидаги мазмундаги **жумла** билан тўлдирилсин: «Бундай ҳолларда нотариал ҳаракатларни амалга ошириш чоғида видеоёзув воситаларидан фойдаланилади»;

18) **35-модданинг биринчи қисми** қуйидаги мазмундаги **жумла** билан тўлдирилсин:

«Агар ҳужжатдаги мавжуд изоҳ берилмаган тузатишлар ёки бошқа кам-чиқлар тақдим этилган ҳужжатнинг мақсади учун аҳамиятсиз бўлса, нотариус бундай ҳужжатни нотариал ҳаракатни амалга ошириш учун қабул қилишга ҳақли»;

19) **37-моддадаги** «шунингдек мазкур нотариал идоранинг ҳодимлари номига ва уларнинг номидан» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

20) **40-модданинг иккинчи қисмидаги** «иккинчи ва унчинчи қисмларида» деган сўзлар «иккинчи – тўртинчи қисмларида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

21) **44-модданинг иккинчи қисми** чиқариб ташлансин;

22) **62-модданинг иккинчи қисми** чиқариб ташлансин;

23) **63-модда:**

қуйидаги мазмундаги **унчинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Агар марҳум эрдан (хотиндан) кейин хотин (эр) томонидан мулк ҳуқуқи тўғрисидаги гувоҳномани олиш ҳақида ёзма ариза берилмаса,

эр-хотиннинг умумий мол-мулкидаги улүш ажратилмайди»; **унинчи қисми тўртинчи қисм** деб ҳисоблансин;

24) **65-модда** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«65-модда. Ҳужжатлар кўчирма нусхаларининг ва ҳужжатлардан олинган кўчирмаларнинг тўғрилигини шаҳодатлаш

Нотариуслар жисмоний ва юридик шахслар томонидан берилган ҳужжатлар кўчирма нусхаларининг ва ҳужжатлардан олинган кўчирмаларнинг тўғрилигини шаҳодатлайди.

Кўчирма олинаётган ҳужжатда ўзаро боғлиқ бўлмаган бир нечта алоҳида масалалга оид қарорлар мавжуд бўлган тақдирдагина қўчирманинг тўғрилиги шаҳодатланиши мумкин. Кўчирма ҳужжатнинг мўайян масалалга доир қисмининг тўла матнини ақс эттириши керак.

Нотариус ҳужжатлар кўчирма нусхаларининг ва ҳужжатлардан олинган кўчирмаларнинг тўғрилигини шаҳодатлар экан, ҳужжат мазмунининг қонунийлигини, унда баён қилинган фактларнинг ҳақиқатга мослигини, уни имзолаган жисмоний шахсларнинг шахсини, муомалалга лаёқатлилиги ва ваколатларини, ҳужжатни юборган юридик шахсининг ҳуқуқ лаёқатини тасдиқламайди.

Агар бир қисми бошқа ҳужжатнинг кўчирма нусхасини ифодалаган бир неча варақдан иборат ҳужжат аслининг кўчирма нусхаси ёки ўзгартига аслидан олинган кўчирма тўғрилиги шаҳодатланаётган бўлса, тасдиқлов ёзувида бу ҳақда белги қўйилади»;

25) **67-модда** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«67-модда. Ҳужжатлардаги имзонинг ҳақиқийлигини шаҳодатлаш

Нотариус имзонинг ҳақиқийлигини шаҳодатлар экан, ҳужжатда баён этилган фактларни эмас, балки фақат имзонинг муайян шахс томонидан қўйилганлигини тасдиқлайди.

Битимни ифодаловчи ҳужжатлардаги имзонинг ҳақиқийлигини шаҳодатлашга йўл қўйилмайди»;

26) қуйидаги мазмундаги **70'-модда** билан тўлдирилсин:

«70'-модда. Юридик шахснинг рахбар органи томонидан қарор қабул қилинганлиги фактини тасдиқлаш

Нотариус юридик шахснинг рахбар органи йиғилишини қақирувчи органнинг ёки шахснинг илтимосига қўра ушбу йиғилиш ўтказилиши чоғида ҳозир бўлади ва юридик шахснинг рахбар органи томонидан қарор қабул қилинганлиги фактини тасдиқлаш тўғрисида ҳамда ушбу қарорни қабул қилиш чоғида ҳозир бўлган иштирокчиларнинг (акциядорларнинг) таркиби ҳақида гувоҳнома беради.

Нотариус юридик шахснинг рахбар органи томонидан қарор қабул қилинганлиги фактини белгिलाш учун юридик шахснинг ҳуқуқ лаёқатини текширади, юридик шахс рахбар органининг қарор қабул қилиш борасидаги ваколатини, йиғилишда қворум мавжудлигини ва овозларни санаб чиқиш асосида қарор қабул қилиш учун керакли овозлар сонни мавжудлигини қонун ҳужжатлариға ва юридик шахснинг таъсис ҳужжатлига мувофиқ аниқлайди»;

27) **12-бoбнинг номидига** «**аризаларни**» деган сўзлар **«аризалар ва (ёки) бошқа ҳужжатларини»** деган сўзлар билан алмаштирилсин;

28) **73-модда** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«73-модда. Аризалар ва (ёки) бошқа ҳужжатларни топшириш

Нотариус жисмоний ва юридик шахсларнинг аризалари ва (ёки) ўзга ҳужжатларини бошқа жисмоний ва юридик шахсларга топширади.

Аризалар ва (ёки) бошқа ҳужжатлар уларнинг топширилганини маълум қилиш шарти билан почта орқали юборилади ёки бевосита тегишли шахсларга имзо қўйдириб топширилади. Аризалар телефакс, компьютер тармоқлари ва бошқа техник воситалардан фойдаланиб ҳам узатилиши мумкин. Аризалар ва (ёки) бошқа ҳужжатларни топшириш билан боғлиқ ҳаракатларнинг ўрнини нотариал ҳаракатни амалга оширишни сўраган шахс қоплайди.

Шахснинг илтимосига қўра нотариус аризалар ва (ёки) бошқа ҳужжатларнинг топширилганлиги ҳақида гувоҳнома беради»;

29) **91-модданинг:**

биринчи қисмидаги «Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги» органи расмийлаштирган» деган сўзлар «расмийлаштирилган ёки апиости қўйилган» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

иккинчи қисми «расмийлаштирилмаган» деган сўздан кейин «ёки апиости қўйилмаган» деган сўзлар билан тўлдирилсин.

4-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 27 декабрда қабул қилинган **«Адвокатура тўғрисидаги»** 349–I-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 2, 48-модда; 2001 йил, № 1–2, 23-модда; 2003 йил, № 5, 67-модда; 2004 йил, № 1–2, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 312-модда; 2008 йил, № 12, 641-модда; 2009 йил, № 9, 337-модда) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **3-модданинг унинчи қисми** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Адвокат қуйидагилардан ташқари ҳақ тўланадиган бошқа турдаги фаолият билан шуғулланишга ҳақли эмас:

илимий ва педагог фаолият;

Ўзбекистон Республикаси Адвокатлар палатасидаги (бундан буён матнда Адвокатлар палатаси деб юритилади) ва унинг ҳудудий бошқармаларидаги фаолият;

патент вакили ва медиатор сифатидаги фаолият;

шартномавий-ҳуқуқий асосда давлат органларининг, ҳўжалик бошқаруви органларининг, давлат қорхоналари, муассасалари ва ташкилотларининг юридик хизмати ҳодими сифатидаги фаолият; ҳақамлик судларида ва халқаро тижорат арбитражларида (судларида) судья сифатидаги фаолият»;

2) **3'-модда:**

иккинчи қисмидаги «олти» деган сўз «уч» деган сўз билан алмаштирилсин;

қуйидаги мазмундаги **унинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Давлат органлари, ҳўжалик бошқаруви органлари, давлат қорхоналари, муассасалари ва ташкилотларининг юридик хизмати ҳодими сифатида, судья, терговчи, суриштирувчи ёки прокурор лавозимига камида уч йил юридик мутахассислик бўйича иш стажига эга бўлган шахс адвокатлик тузилмасида стажировкадан ўтмасдан малака имтиҳонида иштирок этишга ҳақли»; **унинчи – саккизинчи қисмлари** тегишинча **тўртинчи – тўққизинчи қисмлар** деб ҳисоблансин;

тўртинчи қисмидаги «бир йилдан» деган сўзлар «олти ойдан» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **4-модданинг олтинчи ва еттинчи қисмлари** қуйидаги мазмундаги **олтинчи – ўнинчи қисмлар** билан алмаштирилсин:

«Адвокатлик фирмасининг ёки адвокатлар хайъатининг жойлашган ери яшаш учун мўлжалланмаган жойда бўлиши керак.

Адвокатлик бюроларини таъсис этган адвокатлар ўз фаолиятини мулк ҳуқуқи асосида ёки бошқа қонуний асосда ўзларига тегишли бўлган турар жойларда амалга ошириши мумкин, бунда адвокатта мулк ҳуқуқи асосида тегишли бўлган турар жойларни адвокатлик бюроси фаолиятида фойдаланиш мақсадида яшаш учун мўлжалланмаган жойлар тоифасига ўтказиш талаб қилинмайди.

Адвокатлик тузилмалари фуқаролар ва юридик шахсларга юридик ёрдам қўрсатилганлиги учун улардан тушадиган пул маблағлари (даромадлар) ҳамда қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа маблағлар ҳисобидан таъминот олади.

Адвокатлар адвокатларнинг жамоат бирлашмаларини тузиши мумкин.

Адвокатлик фирмаси ва адвокатлар хайъати Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ҳамда чет давлатларда ушбу давлатларнинг қонун ҳужжатлирига мувофиқ ўзининг алоҳида бўлимларини (ваколатхоналари ва филиалларини) ташкил этишга ҳақли. Бунда адвокатлик фирмаси ва адвокатлар хайъати алоҳида бўлимдани очиш тўғрисидаги қарори ҳақида рўйхатдан ўтказувчи органни олдиндан хабардор қилади»;

4) **5-модданинг биринчи қисми:**

тўртинчи хатбоисига «фуқаролик» деган сўздан кейин «иқтисодий ва маъмурий» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

бешинчи хатбоисига қуйидаги тахрирда баён этилсин: «жиноят ишлари бўйича суриштирув, дастлабки тергов босқичида ва судда ҳимоячи, жабрланувчининг вакили, фуқаровий даввогар, фуқаровий жавобгар сифатида иштирок этади»;

қуйидаги мазмундаги **еттинчи** хатбоиси билан тўлдирилсин:

«ҳақамлик судида ва халқаро тижорат арбитражида (судида) вакилликни амалга оширади»;

5) **6-модда биринчи қисмининг:**

унинчи хатбоисига қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки терговни ўтказиш ва ишни судда кўриб чиқиш чоғида ёки маъмурий ҳуқуқбузарликлар

тўғрисидаги ишларни кўриб чиқаётган органларда ва бошқа ваколатли органларда маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги иш ёки жиноят иши материаллариға қўшиб қўйилиши, шунингдек албатта баҳоланиши лозим бўлган далилларни тўплаш ва тақдим этиш»;

тўққизинчи хатбоисиси қуйидаги тахрирда баён этилсин: «ишонч билдирувчи шахс (ҳимоя остидаги шахс) билан махфийлик таъминланадиган шароитларда (шу жумладан уни қамоқда саклаб туриш даврида) ўчрашувларининг сони, давомийлиги чекланмаган ҳолда ҳамда ишни юриетишга масъул бўлган давлат органлари ва мансабдор шахсларнинг рухсатисиз холи учрашиш»;

6) қуйидаги мазмундаги **7'-модда** билан тўлдирилсин:

«7'-модда. Адвокат сўрови

Адвокат давлат органлариға ва бошқа органларға, шунингдек қорхоналар, муассасалар ва ташкилотларға мазкур органлар ҳамда ташкилотларнинг ваколатлириға кирадиган масалалар юзасидан адвокат томонидан малакали юридик ёрдам қўрсатилиши учун зарур бўлган маълумотномалар, тавсифномалар ва бошқа ҳужжатлари (бундан буён матнда ахборот (ҳужжатлар) деб юритилади) тақдим этиш масалалари юзасидан адвокат сўровини (бундан буён матнда адвокат сўрови деб юритилади) юборишга ҳақли.

Ахборот (ҳужжатлар), шунингдек уларнинг кўчирма нусхалари адвокат сўрови олинган санадан эътиборан ўн беш кундан кечиктирмай тақдим этилади.

Агар давлат органи ёки бошқа орган, шунингдек қорхона, муассаса, ташкилот сўралаётган ахборотга (ҳужжатларға) эга бўлмаса, улар ўзларига мурожаат этган адвокатга сўров олинган санадан эътиборан беш кундан кечиктирмай бу ҳақда хабар қилиши шарт.

Адвокат томонидан иш бўйича суриштирув, дастлабки тергов ёки суд муҳомаеси бошланганлиги тўғрисида далолат берадиган ҳужжат тақдим этилган тақдирда, сўровда қўрсатилган ахборот (ҳужжатлар) уч иш кундан кечиктирмай тақдим этилиши керак.

Адвокат сўровида қуйидагилар қўрсатилиши керак: сўров юборилаётган давлат органи ёки бошқа органининг, шунингдек қорхона, муассаса, ташкилотнинг номи ва почта манзили; адвокатнинг фамилияси, исми, отасининг исми; адвокат ўз фаолиятини амалга ошираётган адвокатлик тузилмасининг номи, почта манзили, электрон почта манзили, телефон рақами;

адвокат сў

